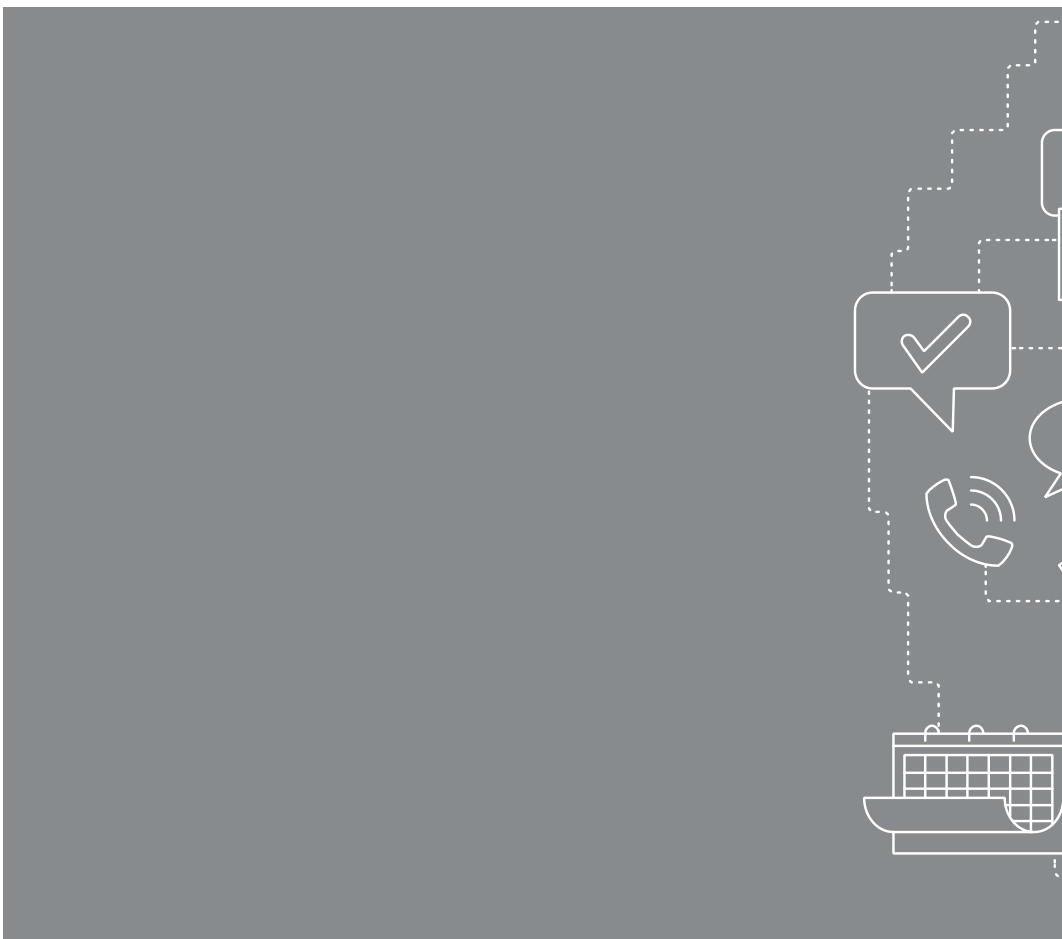

Accountantsverslag 2020

Gemeente Beek

28 juni 2021

Aan de gemeenteraad van
Gemeente Beek
Raadhuisstraat 9
6191 KA BEEK

Heerlen, 28 juni 2021

Betreft: accountantsverslag 2020

Geachte leden van de gemeenteraad,

U hebt ons opdracht gegeven de jaarrekening 2020, welke onder verantwoordelijkheid van het College van Burgemeester en Wethouders (B&W) is opgesteld, te controleren. Onze belangrijkste bevindingen voortvloeiend uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden vindt u in het accountantsverslag bij deze brief. Dit accountantsverslag is op 16 juni 2021 met de auditcommissie besproken.

Onderdelen en reikwijdte accountantsverslag

Dit verslag vat onze belangrijkste bevindingen samen. Wij zullen eerst in een samenvatting de belangrijkste conclusies met u delen. Vervolgens worden de belangrijkste controlebevindingen nader geduid. Als derde onderdeel verstrekken wij een beknopte analyse van de jaarrekening. Tot slot gaan wij in op ontwikkelingen en onderwerpen die mogelijk voor uw organisatie relevant zijn.

Onze aanbevelingen hebben veelal betrekking op geconstateerde onvolkomenheden of leemten. In het algemeen wordt daardoor voorbijgegaan aan de vele goed georganiseerde activiteiten en processen binnen uw organisatie.

Onze bevindingen vloeien voort uit onze gebruikelijke werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole. Deze werkzaamheden zijn gericht op het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening en zijn derhalve niet primair gericht op het onderkennen van alle aandachtspunten in de administratieve organisatie en interne beheersing, inclusief de procedures die zijn gericht op de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatiesystemen. Verder is onze controle niet specifiek gericht op het ontdekken van mogelijke onregelmatigheden, waaronder fraudes. Hadden wij een specifiek onderzoek ingesteld, dan waren ons mogelijk aanvullende zaken ter kennis gekomen die wij zouden hebben gerapporteerd.

Wij streven er naar om belangrijke tekortkomingen of aandachtspunten niet op zichzelf maar altijd met een passende oplossingsrichting aan u te rapporteren. Uiteraard zijn wij bereid om u verder te begeleiden in het realiseren van oplossingen rondom belangrijke aanbevelingen of aandachtspunten.

Wij bedanken de ambtelijke organisatie voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van onze rapportage.

Tot slot

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest. Graag bespreken wij dit verslag met u. Mocht u op enig moment nog nadere vragen hebben over de inhoud van dit verslag, neem dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,
RSM Netherlands Accountants N.V.

drs. L.C.M. van Wersch RA

INHOUD

1. Samenvatting 5

Controleverklaring
Onafhankelijkheid
Gehanteerde normenkader
Goedkeurings- en rapporteringstolerantie
Evaluatie van fouten en onzekerheden

2. Belangrijkste controlebevindingen 8

Nadere toelichting van fouten en onzekerheden
Controletechnische functiescheiding inzake autorisatie van inkoopfacturen
Wet Normering Topinkomens (WNT)
Begrotingswijzigingen
Meerjarig dekkingstekort op taakveld afval

3. Analyse van de jaarrekening 12

Ontwikkeling van balansverhoudingen
Financiële positie van de gemeente
Weerstandvermogen
Rechtmatigheid

4. Overige elementen 17

Frauderisicofactoren
Geautomatiseerde gegevensverwerking
Single information Single audit (SiSa)
Overige aandachtsgebieden en ontwikkelingen

De strekking van de controleverklaring is goedkeurend voor getrouwheid en goedkeurend voor rechtmatigheid.

Er is geen bedreiging geconstateerd ten aanzien van de onafhankelijkheid van RSM jegens de gemeente.

Geen verhoogd risico geconstateerd inzake volledigheid normenkader. Normenkader is niet getoetst door een onafhankelijke derde.

1. SAMENVATTING

Controleverklaring

De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2020 is goedkeurend voor getrouwheid en goedkeurend voor rechtmatigheid. Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol 2020 van de gemeente Beek en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen.

Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid is naast vakbekwaamheid één van de pijlers van onze beroepsuitoefening. Nederlands recht, waaronder de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) en de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountant bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen daarom dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Binnen RSM kennen wij een groot aantal maatregelen die de onafhankelijkheid dient te waarborgen. Periodiek wordt door ons de naleving van interne en externe onafhankelijkheidsvoorschriften beoordeeld. Daarnaast moeten onze professionals jaarlijks, alsmede per individuele opdracht hun onafhankelijkheid schriftelijk bevestigen.

RSM is onafhankelijk van gemeente Beek en voor zover bij ons bekend, heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Ons zijn geen relaties bekend tussen RSM en haar zuster- en/of dochterondernemingen en de member firms van RSM International en gemeente Beek, die naar ons professioneel oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Gehanteerde normenkader

In het normenkader 2020 zijn geen afwijkingen van materieel belang geconstateerd. Naar wij hebben kunnen vaststellen wordt geen verhoogd risico gelopen dat niet wordt voldaan aan de geldende wet- en regelgeving. Daar waar het SiSa betreft wijzen wij op het specifieke karakter van voorbereiding en controle. Binnen de gemeente Beek is het proces ten aanzien van het goedkeuren van het normenkader door de beleidsmedewerkers en ambtenaren effectief. Hierdoor wordt zekerheid verkregen omtrent de volledigheid van het normenkader. Het normenkader is niet door een onafhankelijke derde getoetst op volledigheid. Dit neemt niet weg dat, op basis van de kadernota Rechtmatigheid, de volledigheid van het normenkader de verantwoordelijkheid van de gemeente is. In de bevestiging bij de jaarrekening wordt expliciet gevraagd naar een bevestiging ten aanzien van de volledigheid van het normenkader.

Goedkeurings-
tolerantie is gebaseerd
op de werkelijke
lasten. Rapporterings-
tolerantie is
overeenkomstig
controleprotocol.

Goedkeurings- en rapporteringstolerantie

Een fout wordt als materieel beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, de (economische) beslissingen en/of acties die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen, zou hebben beïnvloed. Onze werkzaamheden zijn erop gericht een redelijke mate van zekerheid te verschaffen dat fouten die het door ons vastgestelde materialiteitsniveau te boven gaan of die kwalitatief materieel zijn, tijdens de accountantscontrole wordenesignaleerd. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) stelt de gemeenteraad de goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij de jaarrekeningcontrole dient te hanteren. De door ons gehanteerde goedkeuringstolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves en is berekend op grond van de bepalingen in het controleprotocol 2020 van de gemeente Beek.

De door ons gehanteerde toleranties, naar beneden afgerond op duizendtallen, zijn als volgt:

	Goedkeuringstolerantie		Rapporteringstolerantie
Fouten	1% van de totale lasten	€ 495.000	€ 25.000
Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 1.485.000	€ 25.000

Aanvullend wordt vermeld dat een geconstateerde afwijking die kwalitatief relevant is, terwijl deze de rapporteringstolerantie niet overstijgt, in voorkomende gevallen ook wordt gerapporteerd.

De controletoleranties voor de SiSa-verantwoording wijken af van bovenstaande toleranties en zijn in de betreffende paragraaf van dit verslag beschreven.

Evaluatie van fouten en onzekerheden

Wij hebben twee fouten voor rechtmatigheid en getrouwheid en een onzekerheid voor rechtmatigheid groter dan de rapporteringstolerantie in de jaarrekening vastgesteld. Onderstaand zijn de ongecorrigeerde controleverschillen die de rapporteringstolerantie overschrijden schematisch weergegeven. Voor elk van de ongecorrigeerde controleverschillen is op de navolgende pagina's ter nadere verduidelijking een tekstuele toelichting opgenomen.

De ongecorrigeerde controleverschillen overschrijden individueel en gezamenlijk de goedkeuringstolerantie niet en zijn derhalve niet van invloed op de strekking van de controleverklaring.

Overzicht fouten en onzekerheden		
Fouten	Getrouwheid	Rechtmatigheid
	€	€
Regulier onderhoud opgenomen in voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	26.000	26.000
Onjuiste afgrenzing van lasten 2020	-36.000	36.000
Totaalbedrag fouten	-10.000	62.000
Onzekerheden	Getrouwheid	Rechtmatigheid
	€	€
Inhuur personeel in relatie tot de gemeentelijke aanbestedingsregels	N.v.t.	243.000
Totaalbedrag onzekerheden	N.v.t.	243.000

Uit hoofde van volledigheid en zorgvuldigheid vermelden wij dat onze controle met een hoge mate, maar geen absolute mate, van zekerheid is uitgevoerd, waardoor het mogelijk is dat tijdens onze controle niet alle fouten ontdekt worden.

Er bestaat een fout voor getrouwheid en rechtmatigheid aangaande de voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen ter grootte van € 26.000.

Er bestaat een fout voor getrouwheid en rechtmatigheid ten aanzien van afgrenzing van lasten ter grootte van € 36.000.

2. BELANGRIJKSTE CONTROLEBEVINDINGEN

Nadere toelichting van fouten en onzekerheden

Regulier onderhoud opgenomen in voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

In de jaarrekening 2020 van gemeente Beek is een voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen verantwoord. Deze voorziening dient ter egalisatie van de lasten inzake groot onderhoud dat aan gemeentelijke gebouwen plaatsvindt. De egalisatie vindt plaats doordat jaarlijks ten laste van de exploitatie een vast bedrag wordt gedoteerd aan de voorziening. Het uitgevoerde groot onderhoud wordt vervolgens onttrokken aan de voorziening, en vindt dus niet ten laste van de exploitatie plaats. Deze handelswijze voorkomt dat het jaarrekeningresultaat sterk fluctueert als gevolg van het feit dat groot onderhoud gebruikelijk niet met een vaste regelmaat plaatsvindt. Omdat regulier onderhoud in algemene zin wel met een vaste regelmaat plaatsvindt, bestaat geen noodzaak tot egalisatie van deze onderhoudslasten. Regulier onderhoud vindt derhalve niet plaats via een onderhoudsvoorziening, maar wordt uitgevoerd rechtstreeks ten laste van de exploitatie. Naar analogie van vorenstaande vindt geen dotatie aan onderhoudsvoorzieningen plaats voor regulier onderhoud.

Wij hebben vastgesteld dat de jaarlijkse dotatie ten aanzien van de voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen is gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan. Dit meerjarenonderhoudsplan omvat zowel de componenten groot onderhoud als regulier onderhoud, met als gevolg dat een bedrag ad € 26.000 voor boekjaar 2020 in de onderhoudsvoorziening is begrepen. Zoals hierboven gesteld, worden lasten inzake regulier onderhoud rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht en niet ten laste van een voorziening. Dit betekent dat wij het bedrag ad € 26.000 als een fout hebben gekwalificeerd voor getrouwheid en rechtmatigheid.

Wij adviseren om de componenten in de meerjarenonderhoudsplannen te onderscheiden naar regulier en groot onderhoud en de dotatie te bepalen op grond van de benodigde middelen om het groot onderhoud te kunnen uitvoeren.

Onjuiste afgrenzing van lasten

Om de volledigheid van de verantwoorde kortlopende verplichtingen te toetsen, hebben wij onder meer controlewerkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van de in 2021 verantwoorde lasten. Hierbij hebben wij getoetst of de verantwoorde lasten feitelijk betrekking hebben op 2020 en zo ja, of deze als kortlopende verplichting per 31 december 2020 zijn verantwoord. Wij hebben vastgesteld dat voor een bedrag ter grootte van € 25.000 lasten zijn verantwoord in 2021 die feitelijk op 2020 betrekking hebben. Omdat wij in het kader van de jaarrekeningcontrole met steekproeven werken, dienen wij de geconstateerde fout te vertalen naar de volledige populatie. Dit betekent dat de zogeheten geëxtrapoleerde fout € 11.000 bedraagt. De totale fout inzake onjuiste afgrenzing van lasten bedraagt daarmee € 36.000.

Er bestaat een onzekerheid ten aanzien van rechtmatigheid ter grootte van € 243.000 als gevolg van het feit dat niet aantoonbaar kan worden gemaakt dat aanbesteding voor diverse inhuur van personeel heeft plaatsgevonden.

Wij hebben een detailcontrole uitgevoerd ten aanzien van inkoopfacturen waarvoor beide autorisaties door dezelfde functionaris zijn verleend.

Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd ten aanzien van de verantwoording in het kader van de WNT.

Inhuur personeel in relatie tot de gemeentelijke aanbestedingsregels

Wij hebben ter controle van het voldoen aan de Europese en gemeentelijke aanbestedingsregels diverse detailwaarnemingen uitgevoerd, waarbij is uitgegaan van de (vierjarige) gerealiseerde lasten per project per leverancier. Wij hebben vastgesteld dat in het geval van inhuur van personeel de meervoudig onderhandse aanbesteding niet altijd schriftelijk plaatsvindt, dan wel dat de correspondentie niet altijd bewaard wordt. Vorenstaande leidt ertoe dat wij voor de inhuur van drie partijen voor een bedrag ter grootte van in totaal € 243.000 niet hebben kunnen vaststellen of aan de gemeentelijke aanbestedingsregels is voldaan. Wij begrijpen dat in het kader van de bepalingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) documentatie omtrent personele inhuur zo min mogelijk wordt bewaard. Echter, om aantoonbaar te voldoen aan de gestelde aanbestedingsregels benadrukken wij het belang om ook deze aanbestedingen gedocumenteerd plaats te laten vinden.

In aanvulling op bovenstaande merken wij op dat er sprake is van een partij die veelvuldig wordt ingezet voor opdrachten. Hoewel de individuele opdrachten los van elkaar worden verstrekt, oogt het veelvuldig inzetten van één partij als het hanteren van een *preferred supplier*. Wij adviseren in dit kader om opdrachten die vergelijkbaar van aard zijn en waarvoor naar verwachting meermaals eenzelfde partij wordt ingezet, deze opdrachten in de vorm van een raamovereenkomst aan te besteden.

Controletechnische functiescheiding inzake autorisatie van inkoopfacturen

De gemeentelijke procedure is zodanig ingericht dat inkoopfacturen door twee verschillende functionarissen worden geautoriseerd alvorens deze in de financiële administratie verantwoord worden en betaalbaar worden gesteld. Evenals voorgaand jaar hebben wij geconstateerd dat in een aantal gevallen beide autorisaties door één functionaris zijn verstrekt, omdat in de huidige applicatie het niet mogelijk is om controletechnische functiescheiding in alle gevallen te borgen. Naar wij begrijpen is per 31 mei 2021 een nieuwe applicatie geïmplementeerd waarbij de controletechnische functiescheiding in voldoende mate kan worden geborgd.

Uit hoofde van zorgvuldigheid zijn met behulp van process mining de inkoopfacturen geïdentificeerd waarvoor beide autorisaties door één functionaris zijn verleend. Wij hebben een detailcontrole op de betreffende facturen uitgevoerd, waarbij wij geen aandachtvragende bevindingen hebben gedaan.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording gecontroleerd. Wij melden dat wij geen tekortkomingen of afwijkingen in de WNT-verantwoording hebben geconstateerd. Wij wijzen u voorts op het feit dat de verplichting geldt om de WNT-verantwoording openbaar toegankelijk op internet te publiceren voor een periode van tenminste zeven jaar, als onderdeel van de jaarrekening of desgewenst als apart document. De gegevens moeten vrij toegankelijk zijn en eenvoudig te vinden zijn.

Wij adviseren om voor de budget-overhevelingen en de “lucht in de begroting” in de bestuursrapportage in de programma’s te presenteren waar deze wijzigingen feitelijk betrekking op hebben.

Wij merken op dat de afgelopen jaren sprake is van een dekkingstekort op het taakveld afval.

Begrotingswijzigingen

We hebben begrepen dat budgetoverhevelingen en zogenaamde “lucht in de begroting” in de bestuursrapportages worden verantwoord onder programma 6. Deze begrotingswijzigingen hebben echter feitelijk betrekking op diverse programma’s. Hierdoor is een aansluiting tussen bestuursrapportages en feitelijke begrotingswijzigingen niet één-op-één inzichtelijk. Wij adviseren om vorenstaande begrotingswijzigingen ook in de bestuursrapportages op programmaniveau te presenteren.

Volledigheidshalve merken wij op dat wij het verloop van de begroting op programmaniveau hebben getoetst aan de hand van de door de gemeenteraad geautoriseerde begrotingswijzigingen. Hierbij hebben wij vastgesteld dat de begroting na wijzigingen zoals opgenomen in de jaarrekening een uitvloeisel is van de primaire begroting inclusief alle door de gemeenteraad geautoriseerde begrotingswijzigingen.

Meerjarig dekkingstekort op taakveld afval

Het tarief afvalstoffenheffing mag, evenals de rioolheffing, maximaal kostendekkend zijn. Een eventueel overschot ten opzichte van de gemaakte lasten op het taakveld afval dient derhalve te worden gereserveerd in een voorziening afval. Immers, een overschot dient te worden aangewend voor activiteiten op dit taakveld, dan wel ten goede te komen aan de burger via aanpassing van de tariefstelling. Gemeente Beek kent de afgelopen jaren sprake een dekkingstekort op het taakveld afval, hetgeen tot gevolg heeft dat er geen sprake is van een voorziening afval. Wij merken op dat in 2020 wederom sprake is van een tekort op het taakveld afval. Er is derhalve sprake van een meerjarig dekkingstekort voor wat betreft taakveld afval.

3. ANALYSE VAN DE JAARREKENING

Ontwikkeling van balansverhoudingen

De ontwikkeling van balansverhoudingen geeft inzicht in de wijze waarop solvabiliteit en liquiditeit van de gemeente zich ten opzichte van vorig jaar hebben ontwikkeld. Op grond van de voorliggende balans constateren wij dat er sprake is van een positief werkkapitaal, hetgeen betekent dat de gemeente in voldoende mate in staat is om aan haar kortlopende verplichtingen te voldoen. Het werkkapitaal vertoont ten opzichte van voorgaand jaar echter een sterke daling. Deze daling is het gevolg van investeringen in materiële vaste activa inzake De Haamen, BMV Spaubeek en Markt 6 voor in totaal € 4.053.000, alsmede de in 2020 aan Enexis verstrekte lening ad € 5.000.000, en als gevolg van een sterke toename in het crediteurensaldo voortvloeiend uit het feit dat in 2020 geen voorschotten aan Participatiebedrijf Westelijke Mijnstreek zijn betaald waar dit in 2019 wel het geval was.

In algemene zin concluderen wij dat de balansverhoudingen per 31 december 2020 in evenwicht zijn en dat wij geen verhoogd risico dienaangaande constateren.

Financiële positie van de gemeente

Het eigen vermogen van de gemeente Beek is, reeds rekening houdend met het positieve resultaat boekjaar ad € 443.000, afgenomen tot € 28.151.000. In het kader van de transparantie van de opbouw van het resultaat vinden wij het van belang om het resultaat exclusief mutaties in reserves te presenteren. De stortingen in en onttrekkingen aan reserves zien feitelijk op resultaatbestemming die reeds gedurende het jaar heeft plaatsgevonden. Gedurende het jaar heeft netto een onttrekking ad € 554.000 aan reserves plaatsgevonden ten gunste van het resultaat. Rekening houdend met deze mutatie, bedraagt het resultaat boekjaar € 111.000 negatief.

Het negatief resultaat ligt in lijn met het beeld van de afgelopen jaren, waarbij de reservepositie tussen 31 december 2016 en 31 december 2020 is afgenomen van € 37.136.000 tot € 28.151.000. Hoewel de reservepositie in absolute omvang en in relatie tot het balanstotaal momenteel als voldoende wordt beschouwd, benadrukken wij in lijn met het provinciaal financieel verdiepingsonderzoek het belang om in meerjarig perspectief een reëel sluitende begroting te presenteren.

Het resultaat boekjaar gecorrigeerd voor toevoegingen en onttrekkingen aan reserves bedraagt € 111.000 negatief.

Het verloop van het vermogen is als volgt weer te geven:

Ontwikkeling financiële positie				
	Algemene reserve	Bestemmings-reserves	Resultaat boekjaar	Totaal vermogen
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Saldo per 1 januari 2020	3.925	20.948	3.389	28.262
Resultaatbestemming 2019	3.389	0	-3.389	0
Toevoegingen aan reserves	159	3.605	0	3.764
Onttrekkingen aan reserves	-1.311	-3.007	0	-4.318
Resultaat 2020	0	0	443	443
Saldo per 31 december 2020	6.162	21.546	443	28.151

De omvang van het vermogen per ultimo 2020 bedraagt 50,6% van het balanstotaal (ultimo 2019: 55,2%).

Weerstandsvermogen

De financiële positie van de gemeente wordt mede tot uitdrukking gebracht in het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen laat zien in hoeverre de gemeente in staat is financiële tegenvallers op te vangen. In deze paragraaf staat de analyse van het weerstandsvermogen zoals opgenomen in de programmarekening centraal.

Conform het BBV heeft de gemeente een inschatting gemaakt van de vereiste weerstandscapaciteit. In de navolgende tabel hebben wij een samenvatting opgenomen van het weerstandsvermogen van de gemeente Beek.

De weerstandsfactor daalt doordat de risico's relatief gezien sterker stijgen dan het beschikbaar weerstands-vermogen. De weerstands-capaciteit per ultimo 2020 bedraagt 2,11.

Weerstandsvermogen		
	2020	2019
	€ x 1.000	€ x 1.000
Beschikbare weerstandscapaciteit (A)	6.162	3.925
Benodigde weerstandscapaciteit o.b.v. geïdentificeerde risico's (B)	2.926	1.267
Weerstandsvermogen (A -/- B)	3.236	2.658
Weerstandsfactor	2,11	3,10

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege de ingeschatte risico's; deze wordt uitgedrukt in de weerstandsfactor. De hieruit voortvloeiende weerstandsfactor van de gemeente Beek bedraagt 2,11. De weerstandscapaciteit kwalificeert hiermee als uitstekend. Ondanks een stijging in het weerstandsvermogen in absolute zin, is sprake van een daling in de weerstandsfactor. De daling in het benodigde weerstandsvermogen wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het op basis van voortschrijdend inzicht opnieuw opvoeren van het risico inzake jeugdzorg, welke in 2019 was afgevoerd. Daarnaast zijn nieuwe risico's opgevoerd inzake onder meer een structureel dekkingstekort op taakveld afval en financiële risico's als gevolg van de pandemie.

Wij adviseren om het risico-inschattingsproces zodanig vorm te geven dat risico in alle redelijkheid zo volledig mogelijk worden geïdentificeerd. Wij hebben geen reden om aan te nemen dat het risico-inventarisatieproces binnen de gemeente op dit moment niet robuust is. Tevens adviseren wij om in de beoordeling van de weerstandscapaciteit zowel het weerstandsvermogen (absolute component) als de weerstandsfactor (relatieve component) te betrekken.

De begrotings-
overschrijdingen
hebben, gezien hun
aard en toelichting,
geen invloed op ons
accountantsoordeel.

Rechtmatigheid

Wij hebben als onderdeel van de jaarrekeningcontrole de rechtmatigheid getoetst conform de bepalingen van het Bado en het controleprotocol 2020 van de gemeente Beek. Het controleprotocol inclusief het normenkader is door uw Gemeenteraad vastgesteld. Het normenkader vertaalt zich in een toetsingskader dat als basis dient voor de interne controlewerkzaamheden. In het kader van de jaarrekeningcontrole hebben wij aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- voorwaardencriterium;
- begrotingsrechtmatigheid; en
- misbruik en oneigenlijk gebruik.

Voorwaardencriterium

De toetsing op de naleving van de wet- en regelgeving is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de gemeente. Door middel van onze controle op de beheersorganisatie, in combinatie met de door ons uitgevoerde gegevensgerichte controlewerkzaamheden, hebben wij vastgesteld dat aan de diverse gestelde voorwaarden wordt voldaan. Daarnaast hebben wij in het kader van SiSa vastgesteld dat ook voor de specifieke uitkeringen aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan.

Begrotingsrechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn vastgelegd in de Gemeentewet en moeten door de Gemeenteraad zelf nader worden ingevuld. Deze nadere invulling heeft plaatsgevonden middels de zogenaamde 212-verordening. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat baten en lasten binnen de door de Gemeenteraad gestelde begrotingskaders blijven en dat significante wijzigingen tijdig aan de Gemeenteraad worden gemeld. Hierdoor kan tijdig een besluit worden genomen door de Gemeenteraad en wordt voorkomen dat het risico wordt gelopen op inbreuk op het budgetrecht van de Gemeenteraad.

Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Deze overschrijdingen hoeven echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voorwaarde hiervoor is dat deze kostenoverschrijdingen duidelijk herkenbaar in de jaarrekening moeten zijn opgenomen.

Wij hebben vastgesteld dat in programma 2, 5, 6, alsmede voor overhead, een begrotingsoverschrijding qua uitgaven groter dan de rapporteringstolerantie heeft plaatsgevonden. Voor een inhoudelijke duiding van de overschrijdingen verwijzen wij naar het overzicht kostenoverschrijdingen > € 25.000 en accountantsoordeel opgenomen in bijlage 1 van de programmarekening. In deze analyse zijn de overschrijdingen toegelicht, waarmee de gemeente verantwoording aflegt over de rechtmatigheid van de lasten over het boekjaar. Door het vaststellen van de jaarrekening door de Gemeenteraad waarin de uitgaven wel zijn opgenomen worden de desbetreffende uitgaven alsnog geautoriseerd. Wij merken op dat op grond van onze controlebevindingen deze begrotingsoverschrijdingen gezien hun aard en toelichting niet meewegen in ons accountantsoordeel.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw gemeente heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik opgenomen in haar interne controlewerkzaamheden. De uitkomst van de toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties. Wij hebben desgevraagd geen signalen vanuit de organisatie ontvangen die wijzen op misbruik en oneigenlijk gebruik.

Uit hoofde van de jaarrekeningcontrole hebben wij geen indicaties van fraude en/of ongeregelheden.

4. OVERIGE ELEMENTEN

Frauderisicofactoren

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij de met governance belaste personen en het management van de entiteit. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het onderhouden van een zodanige interne beheersing om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder dat deze afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten. Onze controle is opgezet om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, maar richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het management van de gemeente Beek waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarverantwoording van de gemeente Beek. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing zijn betrokken. Noch heeft het management materiële onregelmatigheden geconstateerd als gevolg van doen of nalaten door anderen binnen de organisatie.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij zijn op grond van artikel 2:393 lid 4 BW verplicht melding te maken van onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Bij het uitvoeren van de controle is in dit opzicht niets naar voren gekomen dat aan u moet worden gemeld.

Single information Single audit (SiSa)

De verantwoording van de Single Information en Single Audit (SiSa) is wettelijk verplicht. Wij hebben op grond van artikel 5, vierde lid Bado voor de controle de volgende rapporteringstoleranties gehanteerd per specifieke uitkering:

- € 12.500 (totaal der lasten) indien de omvangbasis kleiner of gelijk is aan € 125.000;
- 10% indien de omvangbasis groter is dan € 125.000 of gelijk aan € 1.000.000;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter is dan € 1.000.000.

Voor de SiSa verantwoording gelden zwaardere rapporteringstoleranties dan voor andere onderdelen van de reguliere jaarrekening. De achterliggende reden hiervan is om vakdepartementen te voorzien van voldoende informatie teneinde de specifieke uitkering vast te stellen en de Algemene Rekenkamer van informatie te voorzien. In het kader van de totstandkoming en controle van de SiSa-bijlage merken wij op dat, op basis van de door de Accountantsdienst Rijk uitgevoerde review, kritisch wordt gelet op de kwaliteit van de aangeleverde SiSa-bijlage door de gemeente en de hierop door de accountant uitgevoerde controle.

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden uitgevoerd om een oordeel te kunnen verstrekken over de SiSa verantwoording welke als bijlage bij de jaarrekening is opgenomen. De door ons uitgevoerde werkzaamheden bestaan uit het beoordelen van de interne beheersing en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden.

In de SiSa verantwoording is een tweetal verschillende indicatoren opgenomen, te weten:

- indicatoren welke van invloed zijn op de financiële vaststelling;
- indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling.

Voor de indicatoren welke van invloed zijn op de financiële vaststelling geldt dat er een relatie is tussen de jaarrekening en de SiSa verantwoording. Deze indicatoren zijn door ons getoetst op getrouwheid en rechtmatigheid, eventueel aangevuld met een controle op de deugdelijke totstandkoming. Voor indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling hebben wij enkel de deugdelijke totstandkoming vastgesteld en derhalve niet de rechtmatigheid.

Op grond van het Bado rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2020 in het kader van SiSa zijn verantwoord. Wij doen dit door middel van navolgende tabel welke als bijlage bij de SiSa-verantwoording moet worden meegezonden. Deze tabel moet ook worden opgenomen wanneer er geen fouten of onzekerheden zijn vastgesteld.

Bevindingen controle SiSa-bijlage				
SiSa-regeling		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
FIN B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
EZK F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet - gemeentedeel 2020	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) - gemeentedeel 2020	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) - gemeentedeel 2020	N.v.t.	€ 0	In de verantwoording zijn voor deze uitkering de teruggevorderde uitkeringen levensonderhoud als baten verantwoord onder indicator G4/04, waar deze in mindering hadden moeten worden gebracht op de bestedingen zoals opgenomen onder indicator G4/02. Per saldo leidt dit niet tot een financiële afwijking.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H8	Regeling Sportakkoord	N.v.t.	€ 0	N.v.t.

Overige aandachtsgebieden en ontwikkelingen

Buiten de bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole, willen wij tevens aandacht vragen voor onderstaande aandachtsgebieden en ontwikkelingen. Hoewel deze niet of niet direct het gevolg zijn van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden, kunnen deze aandachtsgebieden en ontwikkelingen van invloed zijn op de gemeente Beek.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is opnieuw vertraagd, ditmaal met een halfjaar tot juli 2022. De reden voor de vertraging is de haperende ICT, waarbij met name meer tijd nodig blijkt om het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) in een stabiele vorm werkend te krijgen. Op basis van actuele berichtgeving blijkt dat wanneer gemeenten tegen de nieuwe deadline alsnog problemen ervaren met de software, de minister een noodvoorziening beschikbaar belooft te hebben om de gemeentelijke dienstverlening alsnog te kunnen faciliteren. Gemeenten kunnen omgevingsplannen dan tijdelijk nog met de huidige ICT-standaarden publiceren en muteren. Wij adviseren om zowel planningstechnisch rekening te houden met een voldoende tijdspanne voor de implementatie en om rekening te houden met eventuele aanvullende invoeringskosten als gevolg van de vertraging van de invoering van deze wet.

Informatiebeveiliging

Uit een rondgang langs grote, middelgrote en kleine gemeenten verspreid over het land blijkt dat gemeenten nauwelijks oefenen op cyberaanvallen en dat veelal geen draaiboeken voorhanden zijn voor het geval een gemeente wordt getroffen door een cyberaanval. De aanvallen op Maastricht University en Hof van Twente tonen aan dat publieke organisaties een gewild doelwit zijn voor cybercriminelen. Wij adviseren derhalve informatiebeveiliging expliciet onderdeel van het beleid te laten vormen en jaarlijkse diverse *checks and balances* ten aanzien van informatiebeveiliging uit te voeren. In het licht van vorenstaande benadrukken wij dat informatiebeveiliging naast een technische invulling, tevens een sociaal-cultureel aspect omvat.